

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Калина Христова
Нов български университет, департамент „Изящни изкуства“

за кандидатурата за научна степен „Доктор“ в област на висше образование 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство
на Живка Бойкова Маринова и документите, представени за присъждане на научна степен
„Доктор“ както и научен труд на тема:

ТРАДИЦИИ, ПРИЕМСТВЕНОСТ И СЪВРЕМЕННИ ПРАКТИКИ В АТЕЛИЕТАТА ПО ЖИВОПИС В НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Научен ръководител: доц. д-р Бойка Донева

Предоставената ми за рецензиране дисертация на Живка Маринова се състои от текстова част и три приложения. Общият обем на дисертацията е 208 страници. Главните раздели на текстовата част са подредени в следната последователност: Увод, Изложение, съставено от 2 глави, Изводи и Заключение, Библиография и Приложения. Библиографията включва 60 български издания, 9 чуждестранни издания, 145 статии от периодичния печат и 33 статии от непериодичния печат, 4 годишника, 20 каталога, 5 интервюта и 21 онлайн източници. Към дисертационния труд са представени три приложения: 1. Биографии на разглежданите художници; 2. Интервюта, проведени в периода: април – юли 2020 г.; 3. Произведения на разглежданите художници.

I. Актуалност и значимост на научния труд

Темата, която е избрал докторантът, е обвързана с методите на преподаване в ателиетата по „Живопис“ в НХА. Темата не е изследвана, както и не е разглеждан подробно животът в живописните ателиета, методите на преподаване, връзката преподавател-студент.

Изследването е без претенции за абсолютна изчерпателност, а с намерение в малка степен да допринесе за изясняване на мястото на изучаването на живопис в нашето съвремие.

II. Основни част на научното изследване

В обхвата на настоящия труд се акцентира върху развитието на ателиетата в периода след 1989 година и по-специално – под ръководството на настоящите преподаватели. Проследяват се особеностите в методическия подход, както и идейно-съдържателните и пластически различия при последните преподаватели, оглавяващи отделните ателиета.

Важен акцент на изследването е историческият преглед и разглеждането на важни фигури за живописца през годините, което има и пряко отношение върху обучението по живопис в НХА. В първа глава е разгледано развитието на Националната художествена академия и мястото на ателиетатата по живопис в образователната ѝ система, основните и исторически значими творци и преподаватели, оставили следа в успешното създаване не само на интерес към живописца, но и към извеждането ѝ във фактор. Разгледани са художници преподаватели, чиито имена са оставили трайна следа в обучението по живопис и със своето лично творчество.

Във втора глава на научното изследване, освен личностите, се разглеждат и образователните политики в ателиетата по живопис след 90-те години на ХХ век. С цел запознаване и конкретизиране на специфичните методически похвати и отличителни черти на всяко едно от действащите ателиета са проведени интервюта с проф. Валентин Колев, проф. Ивайло Мирчев, проф. Божидар Бояджиев, проф. д-р Кирил Божков, доц. д-р Здравка Василева, гл. ас. д-р Константин Костов (в качеството му на асистент на проф. А. Даниел). Проведените интервюта, участващи в подробните анализи на настоящите ателиета във Втората глава на научния труд, допринасят за изясняването на изследваната проблематика в детайли.

III. Цели на научното изследване

Основната цел, която изследването си поставя, е да насочи вниманието към преподавателите, специфичните особености в начините на преподаване и същностните

характеристики в тематично и стилово отношение на отделните ателиета по живопис. Темата е много важна и се стреми да покаже нуждата от преглед на социокултурния и политически контекст, в който се развива българското академично обучение по живопис. Цел на изследването е проучването и анализът на принципите и различията в методите на преподаване, както и тяхната обвързаност с традициите, унаследени от предшественици или отминали периоди.

IV. Изводи и заключения

Може би един от най-важните изводи в дисертационния труд показва, че ръководителите на ателиетата по живопис осъзнават необходимостта от осъвременяване на обучението, развиват и надграждат своя преподавателски потенциал, опитвайки се да останат адекватни на динамично променящия се съвременен свят.

Важна част от заключенията на докторанта се състои в твърдението, че в ателиетата по „Живопис“ студентите имат свобода на избор на изразни средства и стил. Многообразието от стилове и направления в съвременния художествен живот в страната намира своето логично отражение върху обучението по Живопис в НХА.

IV. Приноси на дисертационния труд

Приносите на дисертационния труд са изведени от докторанта в девет основни направления, като ще се спрат само на три от тях, определяйки избора си на базата на тяхната значимост, заложена от поставените цели и задачи в дисертационния труд:

- За първи път в изследването се разглежда в частност историческото развитие на спец. Живопис, проследявайки професорите и техните преподавателски практики през целия период на съществуването на висше образование по изкуства у нас. Анализира се взаимовръзката между стилистическите и идейните посоки на техните лични творчески търсения и отражението им в методическите принципи.

